

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 112/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **MONTRÚR s. r. o. Košice**, Medená 21, Košice, zastúpenej Advokátska kancelária Granec, spol. s r.o., Kováčska 28, Košice, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 60Cb/55/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 60Cb/55/2022 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Banská Bystrica **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. 60Cb/55/2022 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **500 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Banská Bystrica **p o v i n n ý** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v civilnom spore s tým, že okresnému súdu bude prikázané konať bez zbytočných prietahov a jej bude priznané finančné zadost'učinenie 5 000 eur.

II.

2. Sťažovateľka sa žalobou z apríla 2022 na okresnom súde proti dvom žalovaným obchodným spoločnostiam domáha zaplatenia kúpnej ceny za tovar (13 841,84 eur). Tvrdí, že tovar dodala žalovanej 1 a k záväzku žalovanej 1 pristúpila žalovaná 2. Okresný súd platobným rozkazom z mája 2022 žalobe vyhovel. Obe žalované proti tomu podali v máji 2022 odpor. Žalovaná 1 tvrdí, že žalovaná 2 jej neuhradila jej pohľadávky, a žalovaná 2 tvrdí, že pri podpise dohody o pristúpení k záväzku bola uvedená do omylu. K odporom sa sťažovateľka vyjadrila v júni 2022 a k vyjadreniu sťažovateľky sa žalované vyjadrili 11. júla 2022 a 5. augusta 2022. Spis bol sudkyňi predložený 12. augusta 2022. Sťažovateľka postup súdu urgovala a okresný súd jej v septembri 2024 oznámil, že jej vecou sa bude zaoberať. Okresný súd 18. februára 2025 nariadil pojednávanie na 2. apríl 2025.

III.

3. Sťažovateľka zdôrazňuje potrebu odstránenia stavu právnej neistoty, ktorý trvá už skoro tri roky. To, že sa nekonalo ani jedno pojednávanie, považuje za neprijateľné. Je toho názoru, že nečinnosťou súdu dochádza k porušovaniu jej ústavných práv. Priznanie finančného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že sa domáha zaplatenia nemalej čiastky, pričom inflácia spôsobila, že hodnota jej pohľadávky sa znížila približne o štvrtinu.

4. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že výhrady sťažovateľky považuje za opodstatnené. Ďalej uviedol, že sudkyňa, ktorej bola vec pridelená, ku koncu roka 2023 odišla do dôchodku. Sudca, ktorému bola potom vec prerozdelená, poukázal na bližšie neurčené množstvo pridelených vecí. Zdôraznil, že vec sťažovateľky nebola najstaršia a pri vybavovaní vecí postupoval s ohľadom na to, kedy napadli. Zároveň musel dbať aj na vybavovanie nových vecí.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti vecí, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Spor o zaplatenie kúpnej ceny tvorí bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov a ani po procesnej stránke nie je konanie zložitú. Sťažovateľka nijako neprispela k predĺženiu konania. Rozhodujúci bol postup okresného súdu, ktorý vykonal iba prvotné procesné úkony súvisiace s doručovaním vyjadrení strán. Prvé pojednávanie nariadil po vyše dvoch rokoch a desiatich mesiacoch od začatia konania. Okresný súd bol nečinný od augusta 2022 do februára 2025. Vo veci sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie. Postup okresného súdu vykazuje prvky zbytočných prietáhov, a preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti pre porušenie ústavných práv sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote vyhovené a okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

7. K argumentu okresného súdu o nadmernom zaťažení sudcu je nutné uviesť, že tieto skutočnosti nemôžu byť dôvodom zmarenia ústavných práv sťažovateľky a nezbavujú štát zodpovednosti

za priedahy. Účelom ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin priedahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť, či k priedahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa.

8. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak to je aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu a význam sporu pre sťažovateľku jej bolo podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 500 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jej návrhu vyhovené.

9. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti (2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokát sťažovateľky je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predstavuje 949,17 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu